

**Floriade Expo 2022:
prachtkans voor promotie
van de groensector**

Helicon gaat verder als Yuverta

**Yuri Wolf over flexibele kribben
en circulaire viaducten**

VVA-A Magazine is het ledenblad van alumni-
vereniging VVA Aristaeus i.o. van hogeschool
Van Hall Larenstein en Yuverta mbo Velp.

Hoofredactie
Ria Dubbeldam (GAW)

Redactie
Robin Bromberg, Leonie Heutinck, Edwin Vriezen,
Carleen van den Anker (correctie)

Ledenadministratie
VVA Aristaeus
Postbus 350, 6880 AJ Velp
T 026-3695725
E els.themmen@hvh.nl
www.vva-larenstein.nl
www.aristaeus.nl

Advertentieverkoop
Medialijn bv, Sandra Hepping
T 0314-763735
E s.hepping@medialijn.nl

Opzeggen lidmaatschap
Schriftelijk voor 1 december 2022.

Copyrights
Het auteursrecht berust bij de uitgever en de
auteurs. Overname van artikelen wordt
gewaardeerd, mits voorzien van een deugdelijke
bronvermelding.

Aansprakelijkheid
De uitgever en auteurs streven naar juistheid van
de informatie. De uitgever en auteurs aanvaarden
geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg
is van handelingen gebaseerd op onze informatie.

Bestuur VVA Aristaeus
Voorzitter / IJsbrand Velzeboer,
ijsbrand@vva-aristaeus.nl
Vice-voorzitter / Gerben Donker,
gerben@vva-aristaeus.nl
Penningmeester / Michel Tol,
michel@vva-aristaeus.nl
Secretaris / Ninja Blok, ninja@vva-aristaeus.nl
Algemeen en community / Paul Eugelink,
paul@vva-aristaeus.nl

Druk / Senefelder Misset B.V.
Vormgeving / GAW ontwerp+communicatie,
Wageningen
Oplage / 3.000
Coverfoto / VVA-A excursie Floriade, Leonie
Heutinck
ISSN 1879-422X

Yuverta

Beste leden, alumni en studenten

Graag nodig ik jullie uit om weer te genieten van het magazine dat voor jullie ligt. Koester dat moment maar, want onze traditionele genotsmomenten voor de komende feestdagen staan voor de tweede maal onder druk. De geluiden vanuit de politiek in haar pogingen om de Covid-19-pandemie te beheersen zijn eind november, op het moment dat ik dit voorwoord schrijf, redelijk onheilspellend. Wellicht tegen beter weten in hopen we dat het allemaal snel beter wordt. Het bestuur heeft, ondanks dat er maar af en toe activiteiten voor jullie waren, toch een druk jaar achter de rug. De financiën zijn op orde gebracht, met dank aan onze penningmeester Michel Tol. Het formele deel van de fusie tussen Aristaeus en VVA Larenstein tot één vereniging is per 31 december afgerond, met dank aan Gerben Donker. Hierdoor wordt de fusie met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021 een feit. De naam wordt officieel: VVA Aristaeus.

Wat gaan wij volgend jaar doen?
Tja, ik herhaal wat een jaar geleden gezegd is. We gaan zodra dit mogelijk is helemaal los met onze activiteiten. Iedere studierichting willen we aan bod laten komen via lezingen, excursies en niet te vergeten de VVA-A Carrièredagen. Zo staat een bezoek aan een windmolenpark hoog op ons verlanglijstje. Die windturbines staan aan de basis van een duurzame economie. Een bezoek aan een voedselbos geeft leuke inzichten over raakvlakken tussen voedselveiligheid, milieuzaken en algemene botanische kennis. De excursie naar de Markerwadden die voor 2021 gepland stond schuiven we door naar 2022. Binnenkort horen jullie meer over ons activiteitenprogramma.

Hoe verder?
Tijdens de algemene ledenvergadering van 19 november in Almere heeft het bestuur groen licht gekregen voor het gekozen beleid op financieel en organisatorisch gebied. Zorgelijk was de lage opkomst van minder dan dertig leden en het niet ter plaatse kunnen invullen van een openstaande bestuursfunctie. Daarom doe ik graag nogmaals een beroep op onze leden om het bestuur dat overigens allemaal uit vrijwilligers bestaat te komen versterken.

Dringende oproep aan de leden
Graag willen wij ons bestuur aanvullen met nieuwe gezichten. Voel je vrij om je aan te melden. Je kunt ons helpen met het organiseren van activiteiten zoals excursies, lezingen, het onderhouden van de contacten met de school en het actueel houden van onze website. Mail of bel mij gerust voor informatie: ijsbrand@vva-aristaeus.nl of 06 54 65 6010.

Met een feestelijke groet,
IJsbrand Velzeboer
Voorzitter, namens het bestuur van VVA Aristaeus

INHOUD • 4 • 2021

7 Yuverta kan vraagstukken nog krachtiger oppakken
Helicon is gefuseerd met Wellantcollege en CITAVERDE college tot Yuverta mbo Velp. Wat betekent dit voor de locatie Velp?

10 Floriade Expo 2022 biedt prachtige kans om de groensector te presenteren
idverde NL levert diverse bijdragen aan de Floriade 2022. Op 19 november gaf het bedrijf een sneak preview aan leden van onze vereniging.

12 ‘De transitie naar een circulaire economie komt op stoom’
Rijkswaterstaat heeft als ambitie om in 2030 circulair te werken. Yuri Wolf levert als intrapreneur en innovator een bijdrage aan de transitie. Hij is onder meer betrokken bij de flexibele krib.

16 Stelling: Het is lastig om nieuwe medewerkers te vinden
Nog maar circa 3 procent van de beroepsbevolking is werkeloos. Allerlei sectoren zitten te springen om medewerkers. Hoe is het in onze branche gesteld?

21 Carrière Marina Bouman
Na een aantal omzwervingen kwam deze bèta terecht bij het Ministerie van Defensie waar ze het voedselveiligheidssysteem bewaakt. ‘Voedselveiligheid is hier belangrijker dan je denkt’

22 VVA-A excursie Wekeromse Zand
De bewoningsgeschiedenis van het Wekeromse Zand voert terug tot de ijzertijd. Tegenwoordig is het een natuurgebied met in het kerngebied ruim 100 hectare stuifzand. Dit maakt het gebied aardkundig, ecologisch en cultuurhistorisch zeer waardevol.

En verder: VVA-A nieuws, VVA-A activiteiten en advertorials

Sneak preview VVA Aristaeus op Floriade Expo 2022

Op vrijdag 19 november hadden de leden van VVA Aristaeus de primeur: een sneak preview op de Floriade! Voorafgaand vond de jaarlijkse ledenvergadering plaats. Simon Bos, commercieel directeur idverde, nam de toeschouwers mee in de wereld van de

Floriade. 'Deze 20^e editie staat onder meer in het teken van duurzaam leren en werken. Mensen enthousiasmeren voor het groene vak is een belangrijke doelstelling.' Jaap Smit, dendroloog en projectleider Groen van de Floriade gaf een rondleiding over het Floriadeterrein. Hij legde uit dat de plantvakken op alfabetische volgorde staan, tot op cultivarniveau. Ofwel: plantensoorten met een a staan bij elkaar in een vak, soorten met een b bij elkaar, enzovoort. Na afloop wordt het terrein omgetoverd tot een woonwijk met maar liefst duizend woningen.

Meer over de Floriade zie www.vva-aristaeus.nl en op pagina 10-11.

tekst en foto's Leonie Heutinck

VVA-A-leden planten tijdens de excursie bollen op de Floriade.

Entree Utopia Eiland op Floriade Expo 2022 moet mensen omarmen

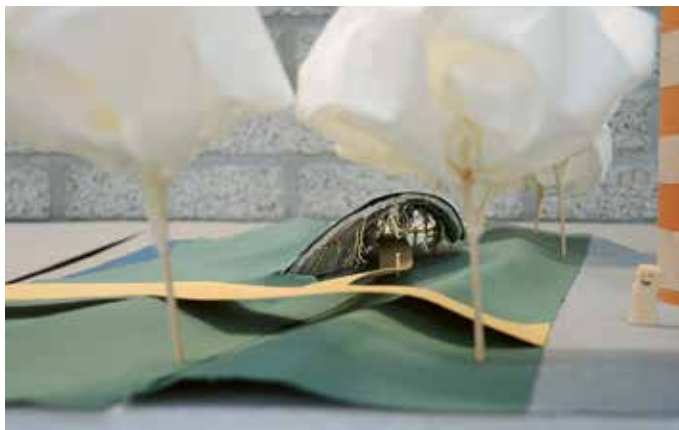
'Ik had echt niet verwacht dat ik zou winnen.' Nanja van der Heiden, derdejaars student Tuin- en Landschapsinrichting kan het niet helemaal geloven. Toch is háár ontwerp voor de entree van Utopia Eiland op de Floriade als beste gekozen en zal daarmee gerealiseerd worden. De wedstrijd was een opdracht van landschapskunstenaar Will Beckers aan de derdejaars studenten van de module Modelling and Design. Vooraf stelde Beckers drie eisen: het grondvlak beslaat 25 bij 40 meter, er is een verrassingselement voor de bezoekers en de gebruikte materialen zijn duurzaam. De landschapskunstenaar kwam twee keer langs om de voortgang te bekijken, advies te geven en om als een van de drie juryleden een goed beeld te krijgen. Nanja liet zich aanvankelijk

inspireren door de zee. 'Ik wilde een golf maken om de ontstaansgeschiedenis van Almere en Flevoland te vertellen, maar daarmee miste ik een link met de Floriade.' Het duurde zeker een maand voordat het definitieve idee er lag. De golf bleef, maar wordt groen en omarmt bezoekers als het ware om hen bewust maken van de noodzaak van een groenere leefomgeving; geheel in lijn met het Floriadethema Growing Green Cities. Nanja schetst het eindbeeld. 'Vanuit Almere loop je over een brug, van waaruit je de golf ziet liggen; het landschap wordt daar hoger. De verhoging blijkt een overkapping te zijn van aarde en gras, waarbij je via een vlonderpad ook nog eens met je hoofd tussen plantenwortels doorloopt. Vergelijk het met een reusachtige

graszode die uit de grond omhoog komt, waarbij de aarde tussen de wortels is verdwenen.' De overkapping leidt bezoekers naar het eiland, dat in het teken staat van agroforestry en kringloopprocessen, en waar Beckers kunstwerken exposeert. De vertaalslag van ontwerp naar de technische uitvoering vond Nanja het moeilijk-

ste onderdeel. De constructie moet veilig zijn, een eventueel geraamte mag niet zichtbaar zijn en de wortels moeten in de overkapping er levensecht uitzien. Vanaf 14 april 2022 kunnen we bekijken of het gelukt is.

tekst Edwin Vriezen,
foto Nanja van der Heiden

Het winnende ontwerp van Nanja van der Heiden voor de Floriade.

Drentse ruimtelijke ordening onder de loep tijdens VVA-excursie

Naar aanleiding van het artikel in VVA-A Magazine over het boek Gewogen Ruimte van Bernhard Hanskamp ontstond het idee van een excursie in Drenthe, waar Hanskamp veertig jaar beleidsmedewerker ruimtelijke ordening was. Lang werd de excursie door onder andere de coronapandemie uitgesteld. Uiteindelijk kon die op 29 oktober doorgaan. Na een inleiding van Hanskamp bekeken de deelnemers een deel van de ruimtelijke ordening in de provincie met eigen ogen. Een touringcar legde een route af van circa 60 kilometer langs achttien ruilverkavelingen! Illustratief was Hanskamps verhaal over zijn buurman die op 47 kleine perceeltjes boerde maar in de loop van de tijd door ruilverkaveling al die stukken grond tot drie grote percelen aaneengesmeed zag.

Meer over deze excursie zie www.vva-aristaeus.nl. Pagina 22 geeft een impressie van de excursie naar het Wekeromse Zand.

Het Drentse veengebied biedt ruimte aan radiotelescopie met duizenden antennes (LOFAR), een moderne variant van de schoteltelescoop van Dwingeloo.

Yuverta-student is de nieuwe jeugddijkgraaf van Nederland

Julia Goets, tweedejaarsstudent watermanagement bij Yuverta mbo Velp, is op 15 oktober geïnstalleerd als de nieuwe jeugddijkgraaf van Nederland. Sinds 2019 is ze al jeugdbestuurder bij waterschap Aa en Maas. Ze komt uit het Brabantse Reek bij Keent, het dorp dat vaak door water werd ingesloten. Toen ze als jeugdbestuurder begon, wist ze nog niet zoveel over waterschappen,

maar gaandeweg groeide haar interesse. Daarom heeft ze voor de opleiding Watermanagement gekozen. Julia zet haar kennis in om jongeren waterbewuster te maken. Bij haar installatie tot jeugddijkgraaf demonstreerde ze hoe ze daarvoor ook de sociale media inzet: in een TikTok-filmpje legt ze uit wat een jeugddijkgraaf doet. In het bestuurswerk gaat veel tijd zitten, vindt Julia,

Week van de online-Carrièredagen

De week 14-17 maart 2022 staat in het teken van de online-Carrièredagen voor studenten en afgestudeerden van Hogeschool Van Hall Larenstein. Voor dit event hebben zich inmiddels ruim vijftig bedrijven aangemeld. Over de vier middagdelen vinden er ruim dertig workshops plaats. Heeft uw bedrijf of organisatie interesse in deelname aan de online-Carrièredagen, neem dan contact op met: Martin Wijnia, martin.wijnia@hvhl.nl, 06 209 172 03 of Arian Bossers, arian@vva-aristaeus.nl, 06 262 486 36.

Royal Eijkelkamp: Stagebedrijf van het Jaar 2021

Royal Eijkelkamp uit Giesbeek is Stagebedrijf van het Jaar 2021. De prijs is een initiatief van StudentenBureau en heeft als doel om stagiairs en stagebedrijven minstens één dag per jaar in het zonnetje te zetten. Tessa van Enckevort-Willemsen, HR-manager bij Royal Eijkelkamp: 'Het is een bevestiging dat we goed bezig zijn qua stagebeleid. Stagiairs en leerlingen krijgen bij ons de ruimte om te ontdekken hoe hun baan er in de toekomst uit kan zien. Initiatief nemen wordt gewaardeerd waardoor stagiairs zich vrij voelen en zichzelf zijn. Ze laten dan ook volop zien wat ze kunnen en zijn in staat het geleerde in de praktijk te brengen. We hebben bijna één stagiair op tien medewerkers. Een prima verhouding, waar we de komende jaren naar willen blijven streven.' Het bedrijf biedt ook plaats aan studenten van Hogeschool Van Hall Larenstein. Er zijn plannen om het buitenterrein op termijn te ontwikkelen tot een Living Lab, waar ook HVHL aan zal deelnemen.

Julia Goets, de nieuwe jeugddijkgraaf.

VACATURE

AAN DE SLAG BIJ ROYAL DE HEUS

BEKIJK ONZE VACATURES

Binnen de Nederlandse Agri&Food is de diervoedersector een kennisintensieve bedrijfstak, die internationaal een koppositie inneemt. Royal De Heus speelt daarin een toonaangevende rol. Elke dag zijn wij bezig met het ontwikkelen van efficiënte en kwalitatieve diervoederconcepten.

Nieuwsgierig en **innovatief** gaan wij daarbij voortdurend op zoek naar nieuwe mogelijkheden voor onze klanten. Royal De Heus biedt **ondernemende professionals** de mogelijkheid om deze leidende rol in de sector verder te helpen ontwikkelen. Bekijk onze vacatures op www.de-heus.nl/werken-bij-de-heus of stuur een open sollicitatie.

de heus
powering progress

Het Kantoor der Kerkelijke Goederen (KKG) is meer dan 70 jaar **hét** rentmeesters-kantoor voor kerken en aanverwante organisaties in de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). In verband met het defungeren van onze huidige rentmeester zijn wij op zoek naar een

Rentmeester regio Friesland

36 uur per week

Je bent o.a. verantwoordelijk voor de uitvoering van beheertaken, taxaties en aan- en verkopen van vooral agrarisch vastgoed en kerkgebouwen. Je neemt deel aan projectgroepen die kerken begeleiden bij de afstoting of herbestemming van kerkgebouwen met als inbreng je rentmeesterlijke professie. Je adviseert en voert het beleid van de opdrachtgever uit.

Spreekt deze functie je aan?
De volledige vacaturetekst vind je op www.silasgroep.nl/kkg/vacature

Voor meer informatie kun je contact opnemen met de huidige rentmeester van dit rentambt, de heer mr. Hendrik Jan Woltersom, telefoon 06 - 22 93 19 10.

KKG
Rentmeesters & Makelaars
www.SilasGroep.nl/kkg

KKG is onderdeel van de Silas Groep

Liefde voor het landschap, Liefde voor je werk

Werken bij Prolander?
kijk op www.prolander.nl/we/vacatures/

VVA-A ACTUEEL

‘Yuverta kan vraagstukken nog krachtiger oppakken’

Yuverta mbo Velp. Zo heet de school met ingang van dit schooljaar. Helicon is namelijk gefuseerd met Wellantcollege en CITAVERDE college. We stellen Maurice Koster, senior opleidingsmanager van de Velpse onderwijslocatie, een aantal vragen.

Wat is de achterliggende reden voor de fusie?

‘We doen dit om samen het onderwijs zo goed mogelijk vorm te geven. In samenspel met het bedrijfsleven en overheden willen we de grote maatschappelijke vraagstukken in het groen-blauwe domein nog krachtiger gaan oppakken en daarvoor kwalitatief hoogwaardig en betekenisvol onderwijs aanbieden.’

Hoe willen jullie daar invulling aan geven?

‘In de kwalificatiedossiers van Velp is duurzaamheid verankerd. Daarnaast komt er nog meer aandacht in ons onderwijs voor de transitie naar een circulaire economie, klimaatadaptatie - zoals klimaatbestendig bosbeheer - en de versterking van biodiversiteit. Die ambities staan verwoord in het strategisch kompas van onze nieuwe organisatie. In allerlei onderwijsvormen zoals projecten, living labs willen we hier invulling aan geven.’

In hoeverre gaan jullie op basis van het nieuwe kompas het onderwijs aanpassen?

‘Onze vakopleidingen zijn en blijven ons ankerpunt. Onze locatie staat bekend als de ‘bosbouwschool’, het donkergroene expertisepunt voor de opleidingen Boomverzorging en Bos- en natuurbeheer, en zal dat blijven. Ook Eco en wildlife heeft een belangrijke plek verworven. En verder is Watermanagement een belangrijke poot. Wat wij gaan doen, is nog sterker investeren in ons kernprofiel van het donkergroene, lichtgroene en blauwe domein. Deze domeinen raken superactuele maatschappelijke duurzaamheidsthema’s die willen we nog integraler in ons onderwijs willen gaan aanbieden.’

Hoe haalt Velp voordeel uit de fusie?

‘Ten eerste kunnen de locaties onderling veel van elkaar leren. Ieder heeft een eigen expertise in de manier waarop ze het groen-blauwe onderwijs vormgeeft. Alles wat er in de wereld speelt willen we inbedden in ons onderwijs. Een praktische uitwerking daarvan zijn de hotspots; centrale ontmoetingsplekken waar kartrekkers in bedrijfsleven, overheid en onderwijs samenwerken om het onderwijs vorm en inhoud te geven. Om die hotspot heen worden op meerdere schoollocaties samenhangende opleidingen aangeboden. Op deze manier creëren we een enorme leercultuur, doordat we van elkaar leren en er kruisbestuiving plaatsvindt. Zo blijven we innovatief en kunnen we ontwikkelingen in de sector op de voet volgen. Gekoppeld aan de hotspots komen er practoraten om het onderzoekscomponent in het mbo te verankeren. In het hbo kennen we lectoraten en in het mbo noemen we dit dus practoraten, omdat het gaat om vakinhoudelijk onderzoek. Wij vinden het interessant om al het relevante onderzoek uit te praktijk samen te brengen en te

Maurice Koster, senior-opleidingsmanager Yuverta.

vertalen naar ons onderwijs. De practoraten krijgen een practor die het onderzoek naar het curriculum vertaalt, eventueel zelf onderzoek opzet en bekijkt hoe docenten daarmee aan de slag kunnen gaan. Daar liggen mooie kansen. Onze studenten willen we hierin meenemen en actief betrekken, zodat er een mooi leerproces ontstaat. Uiteindelijk zijn onze studenten de werknemers van de toekomst die met de duurzaamheidsvraagstukken aan de slag zullen gaan.’

Wat voor hotspot wordt locatie Velp?

‘Hierover moet nog besluitvorming plaatsvinden. Velp is sterk op het terrein bomen en bos- en natuurbeheer. Natuurlijk willen we deze positie en dit profiel behouden, en versterken samen met het bedrijfsleven.’

Leidt de fusie tot nieuwe opleidingen?

‘Nieuwe opleidingen ontstaan vooral in samenspel met het bedrijfsleven. We willen met elkaar studenten opleiden voor de arbeidsmarkt van de toekomst. Dat betekent dat we continu kijken naar de behoefte en arbeidsrelevantie van nieuwe opleidingen. Onlangs hebben we samen met de brancheorganisaties besloten om een deeltijdopleiding Bodem en milieu op te zetten, waarbij de studenten een dag naar school gaan en tenminste drie dagen in de week in de praktijk werken. De opleiding Boomverzorging heeft dit jaar een zelfstandige kwalificatie gekregen. Het is een erkenning voor de kwaliteit die we al jaren leveren en zorgt ervoor dat we extra stappen kunnen zetten.’

TEKST RIA DUBBELDAM EN
LEONIE HEUTINCK, FOTO LEONIE HEUTINCK

Mogen wij een moment...

Meer weten
over ons
mooie vak als
rentmeester?

Mail: jessica@klement2.com

...om onze passie met je te delen

Wij zijn Klement Rentmeesters. Onze liefde voor monumenten en landgoederen zit diep. We wonen, werken en leven in monumenten. Het is onze lotsbestemming om dit moois te vitaliseren en te behouden voor de toekomst.

Wij adviseren over beheer, onderhoud en herbestemming van monumentale panden en landgoederen, optimaliseren exploitaties, verzorgen de aan- en verkoop.

Wij zijn op zoek naar jou als je met ons dezelfde passie deelt: de liefde voor monumenten en landgoederen! Als stagiaire of werknemer bij Klement Rentmeesters doe je veel praktijkervaring op en leer je je creativiteit optimaal benutten.

Wij denken graag mee over uitdagende (afstudeer)opdrachten. We bieden een professionele werkomgeving en een marktconforme vergoeding. En natuurlijk héél veel bezoeken aan landgoederen en monumenten..!

Heb jij ook liefde voor het vak als rentmeester?

Toon dan je interesse als stagiair of afgestuurde middels een mailtje naar: jessica@klement2.com

Klement
RENTMEESTERS

Nu is het moment...

...om Klement Rentmeesters te gaan volgen.

Bel ons: 043 - 32 33 511 of ga naar www.klement2.com

Makelaardij
Beheer en exploitatie
Herbestemming
Subsidies
Grondzaken

Klement Rentmeesters. **Liefde voor monumenten en landgoederen.**

Werken aan het groen van de toekomst

Lennart Blok werkt sinds twee jaar bij Van der Tol als projectleider. Hij heeft het ontzettend naar zijn zin. De werksfeer, de manier van werken en de interessante projecten; dit totaalplaatje maakt hem enthousiast.

In 2012 studeerde hij af in Tuin- en landschapsinrichting, richting realisatie. Na een paar omzwingingen kwam hij terecht bij Van der Tol vestiging Amsterdam, op de afdeling Aanleg. 'Projectleider is bij ons een veelomvattende functie. Je maakt groenprojecten van a tot z, ofwel van offerte tot en met oplevering, waarbij je tijdens de uitvoering de uitvoerders ondersteunt. Je moet van veel markten thuis zijn én aanpoten, maar dat maakt het ook leuk. Er zit veel uitdaging in ons vak. En het mooie is: we doen het met elkaar. Dat zorgt voor een goede, collegiale sfeer. Dat hoor je natuurlijk vaker, maar bij Van der Tol is dat echt het geval.'

Blok is al bij meerdere projecten betrokken geweest, waaronder het project VERTICAL. Een iconische woontoren in Amsterdam-Sloterdijk, ontworpen door een team van maar liefst vijf architecten. In januari startten Blok en zijn collega's met de uitvoering. Het gebouw in aanbouw bestaat uit twintig verdiepingen en heeft diverse daktuinen en groene balkons. Het uitgangspunt van het ontwerp is dat het een stapeling van landschappen met verschillende typen groen verbeeldt. Blok: 'We zijn al anderhalf jaar bezig met de engineering, de voorbereiding

van de groenaanleg zodat de beplanting straks goed kan groeien. Zo ontwierpen we een beregeningssysteem dat het regenwater opvangt en hergebruikt voor de beregening van de planten. In de techniek hebben we nog één laatste uitdaging op te lossen.'

Van der Tol krijgt steeds meer opdrachten voor daktuinen en gevelbeplanting. De uitdagingen worden ieder jaar groter, zo lijkt het. 'Kijk naar het dakbos op het onlangs geopende museumdepot van Museum Boijmans Van Beuningen. De aanleg van dat bos was het project van mijn collega en oud-Larensteiner Gert-Jan Middelie. Het depot is op zichzelf al een bijzondere verschijning, als je daar dan ook nog eens een daktuin op mag maken! Daar zijn we echt heel erg trots op. VERTICAL is ook zo'n project. Als dat in de zomer van 2022 klaar is hebben we opnieuw iets iconisch neergezet.'

Kleinere projecten vindt Blok net zo waarde-vol. 'Zo ben ik begonnen aan een project in Heemstede: de renovatie van een tuin rondom appartementencomplex Spaarneborgh. Voor woningbouwvereniging De Key zijn we de binnentuin bij het hoofdkantoor aan het aanleggen. Hierin worden

twee boomtorens aangebracht; een technische uitdaging. In de stedelijke gebieden zullen we steeds vaker dak- en gevelgroen aanleggen; het is de toekomst. De ontwikkelingen zijn eigenlijk nog maar net begonnen. Wij hebben alle expertise in huis om de ideeën en ontwerpen van stedenbouwkundig architecten concreet en uitvoerbaar te maken.'

In vestiging Amsterdam is Lennart Blok omringd door oud-Larensteiners. Onder andere de directeur, een klantmanager en mede-projectleiders. 'We zijn uit hetzelfde hout gesneden. Vanaf dag één voelde ik mij hier erg thuis. Je staat er nooit alleen voor.' Hij doelt erop dat de projectleiders altijd in teams werken. 'We zijn goed op elkaar ingespeeld en weten wat we aan elkaar hebben. Dat is heel prettig werken. Ook al wordt van ons als hbo'ers een grote mate van zelfstandigheid verwacht, je wordt niet in het diepe gegooid. Het uitvoeren van projecten is bij ons altijd teamwork.'

Wil je onderdeel uitmaken van ons team? Neem dan contact met ons op!

TEKST RIA DUBBELDAM

VERTICAL. Artist impression NL Architects en Fore Installatieadviseurs.

Het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen. Foto Norbert Waalboer

‘Floriade Expo 2022 biedt prachtige kans om de groensector te presenteren’

***idverde* NL is een van de vele bedrijven die zich tijdens de Floriade Expo 2022 acte de présence geeft. Omdat de wereldtentoonstelling maar eens in de tien jaar wordt georganiseerd, is het een uitgelezen kans die ze niet aan zich voorbij wil laten gaan. Projectmanager Jan Koelstra en productmanager spelen Pim Lage Venterink vertellen over hun bijdragen aan de Floriade. Op 19 november gaf *idverde* NL voorafgaand aan de ALV van VVA Aristaeus alvast een preview voor de aanwezige leden.**

Al een flinke tijd is *idverde* NL op het Floriadeterrein aanwezig. Samen met Boogaart Almere en Sight Landscaping verzorgden ze als uitvoeringsteam tot halverwege november het groenonderhoud. Het terrein is rijkelijk voorzien van beplanting, vooral langs de randen van de vierkante kavels, die als grid over het terrein heen is gelegd. ‘De vier meter brede beplanting langs de randen houden we sinds vorig jaar onkruidvrij. Nu in het winterseizoen hebben we er vrijwel geen werk meer aan’, zegt Jan Koelstra, verantwoordelijk voor het onderhoud. Of *idverde* NL samen met Boogaart Almere en Sight Landscaping ook tijdens de Floriade het onderhoud doet, is nog onbekend; daarvoor vindt binnenkort een nieuwe aanbesteding plaats. Het onkruid verwijderen gebeurde vrijwel zonder te schoffelen. ‘Er is bewust voor gekozen om de grond niet te roeren’, legt de in 2008 afgestudeerde T&L’er en lid van VVA Aristaeus uit. ‘Schoffelen is een beetje passé als je de beplanting zo snel mogelijk dicht wilt laten groeien en dus onkruiden weinig

kans geeft. Ga je met de schop door de beplanting, dan raken er altijd wel wortels beschadigd, waardoor de beplanting minder goed aanslaat en dus minder snel doorgroeit. Daarom plukten we het onkruid vooral met de hand. Bovendien is dat effectiever. Is het onkruid met de schop onvoldoende geraakt, dan groeit het zo weer terug.’ Pim Lage Venterink vult aan: ‘En wat zo cool is aan deze beplanting is dat als de Floriade eenmaal voorbij is, het terrein geen gewoon park wordt maar een groene woonwijk. De vierkante kavels die nu voor de wereldexpositie ingericht worden, worden de bouwkvavels voor de nieuwe woonwijk. De groenstructuren hebben dan, omdat er omdat ze al een tijd liggen, gelijk body. De eerste bomen zijn zelfs vijf jaar geleden al aangeplant.’

Urban Green Collective
Tijdens de Floriade zal *idverde* NL ook zichtbaar zijn via Urban Green Collective, het samenwerkingsverband van een aantal groene bedrijven, onderwijsinstellingen zoals Aeres, TRI en Yuverta en sociale ondernemingen zoals To-

mingroep en Floriade Werkbedrijf. ‘Dit hebben we tien jaar geleden ook voor de Floriade in Venlo gedaan. Zo kunnen we meer impact maken op zo’n groot evenement en beter het belang en de impact van ons werk promoten. Momenteel wordt verder uitgewerkt hoe we ons precies gaan presenteren. Hoe dan ook, het belang van vergroening van de stedelijke omgeving is groot en het draagvlak ervoor bij gemeenten en in de samenleving groeit. Waar eerder gezegd werd dat het ‘leuk’ is om wat groen in de wijk te hebben, wordt het nu veel meer gevoeld als een integraal onderdeel van de openbare ruimte. Groen draagt bij aan het klimaatadaptief of klimaatbestendig maken van de leefomgeving, draagt bij aan de biodiversiteit en aan de gezondheid en het welzijn van mensen. De opleidingen leiden daarvoor de professionals van de toekomst op. Studenten en leerlingen horen niet alleen het vak te beheersen, ze moeten zich ook bewust zijn van het feit dat ze aan belangrijke maatschappelijke opgaven werken. Het Klimaatakkoord, de klimaatadaptatie, de energietransitie en de circulaire economie verplichten ons om op een duurzame en verantwoorde manier na te denken over stedelijke ontwikkeling en onze leefomgeving. Hiermee is ons beroep cruciaal geworden. Met Urban Green Collective proberen we de jonge generatie te interesseren voor ons vak en te zorgen voor instroom van nieuwe collega’s.’

Spelen met groente en fruit
Op het Floriadeterrein is *idverde* NL verder zichtbaar op drie speelplekken. Pim Lage Venterink legt uit hoe het aanbestedingsproces is verlopen. ‘Sinds 2018 zijn we voor gemeente Almere actief met het ontwikkelen en inrichten van circulaire speelplaatsen. Vanuit die context en samenwerking richten we nu de drie Floriadespeelplaatsen in samen met ontwerpbureau Zus en speeltoestellenleverancier Boerplay.’ Voortbordurend op het Floriadethema Growing Green Cities heeft dit consortium gekozen voor het thema voedsel. ‘Zo komt er een speelplaats watermeloen, citroen en wortel. Deze vruchten en de groente zijn uitgewerkt in het ruimtelijke ontwerp en in de speeltoestellen, en hebben een zekere mate van herkenbaarheid. Zo is de eyecatcher van speelplaats citroen een speeltoestel in de vorm van deze vrucht met een glijbaan die om de citroen heen naar beneden draait.’ De speelplaatsen zijn Floriadewaardig ofwel in het oog springend. ‘We willen laten zien wat we doen en wat we kunnen. De speelplaatsen moeten robuust en veilig zijn; er zullen dagelijks veel kinderen – en volwassenen – komen spelen. Ook kinderen en volwassenen met een beperking moeten er gebruik van kunnen maken.’

Nieuw leven
Na de Floriade worden de speeltoestellen ontmanteld en krijgen ze volgens de

circulaire gedachte een nieuw leven. De gemeente Almere neemt de toestellen over om ze te zijner tijd in de stad terug te plaatsen. Lage Venterink: ‘Het is hartstikke leuk om dit soort speeltoestellen te maken waarvan je weet dat ze niet voor eenmalig gebruik zijn. De grote uitdaging is om ze met nul procent verlies aan materialen een nieuwe plek in de stad te gaan geven. Een gedachte, die ook helemaal in de visie van *idverde* NL past.’ Koelstra: ‘Vanuit die gedachte is ook Urban Green Collective ontstaan, om belangrijke ontwikkelingen in de openbare ruimte meer herkenbaar te maken. Zodat we kunnen inspireren voor een opleiding en baan in het groen. We zien helaas een terugloop in belangstelling, terwijl de groene ruimte juist steeds belangrijker wordt. Nederland heeft heel veel mensen nodig die de noodzakelijke groene ruimte kunnen maken en onderhouden. Als die vakmensen er

straks niet voldoende zijn, wordt het lastig om de gewenste groene leefomgeving vorm te geven. Daarom laten we ons op de Floriade zien. Daar willen we mensen voor het groene vak enthousiasmeren.’

TEKST RIA DUBBELDAM, FOTO’S *IDVERDE* NL/
ADRIAAN VAN DAM

Bedrijf *idverde* NL
Aantal medewerkers circa 500
Naam Jan Koelstra (l) en Pim Lage Venterink (r)
Functies Koelstra: projectmanager vestigingsoverstijgende projecten; Lage Venterink: productmanager spelen
Opleiding Koelstra: HVHL Tuin- en landschapsinrichting, 2008; Lage Venterink, Saxion Hogescholen, 2012

‘De transitie
naar een
circulaire
economie
komt op
stoom’

Yuri Wolf bij de flexibele krib linksachter.

INTERVIEW YURI WOLF

Rijkswaterstaat heeft als ambitie om in 2030 circulair te werken. Daarvoor zijn veel innovaties en nieuwe vormen van samenwerking nodig in inkoop, aanbesteding, ontwerp, bouw, exploitatie en ontmanteling. Niet langer is Rijkswaterstaat alleen opdrachtgever, ze wordt meer en meer een partner. Van aannemers vraagt het om nieuwe verdienmodellen te omarmen. Yuri Wolf levert als intrapreneur en innovator een bijdrage aan de transitie.

Zijn twaalfde jaar is net ingegaan. Yuri Wolf kwam binnen bij Rijkswaterstaat als contractadviseur Bedrijfsvoering en InkoopOndersteuning van Rijkswaterstaat Oost-Nederland. Na enige tijd ging hij er de inkoop van contracten bij doen. Zo’n functie ligt niet echt voor de hand voor een afgestudeerd land- en watermanager. Maar door zijn werkervaring in de aannemerij en bij het CROW leerde hij de contractbusiness kennen en stak iets van bestekken op. ‘Verder heb ik het vak inkoop al doende geleerd en aanvullend een interne opleiding gedaan.’

Intern ondernemer

Na een aantal jaren bij het latere onderdeel PPO (Programma’s Projecten en Onderhoud, waar alle vooral onderhoudsgeoriënteerde werken onder de 65 miljoen euro terechtkomen) wilde hij doorgroeien. Met succes solliciteerde hij op een soortgelijke functie bij GPO (Grote Projecten Onderhoud voor projecten met een landelijke uitstraling van minimaal 65 miljoen). ‘Het leuke was dat ik de innovatiekant van de inkoop van het programma SSRS (Self Supporting RiverSystem) mee mocht nemen. Op 1 oktober ben ik overgestapt van afdeling inkoop & contractadvies naar afdeling innovatie & markt. Mijn werk verandert eigenlijk niet, alleen mijn stoel is anders.’ Wolf noemt zich intrapreneur ofwel intern ondernemer, als tegenhanger van entrepreneur. ‘Bij innovatietrajecten worden al onze disciplines aangesproken en gaat het onder meer om samen opschalen: ondernemen dus. Binnen en buiten Rijkswaterstaat breng ik daarvoor de verbindingen aan. Doordat ik bij Larenstein als generalist ben opgeleid, weet ik overal iets van en kan ik over veel zaken meepraten. De bagage van mijn opleiding, mijn werk in de aannemerij, bij het CROW en bij een betonfabrikant neem ik mee in het werk dat ik doe.’

Ecosysteempartners

Rijkswaterstaat staat voor de opgave om over acht jaar circulair te werken; het is een afspraak uit het afgelopen regeerakkoord. Wolf legt uit dat hiervoor als basis de 7R-principes worden gehanteerd: rethink, reduce, repair, reuse, refurbish, recycle en recover. Om die in principes in de projecten te verweven, worden er aan elk projectteam een duurzaamheidscoördinator toegevoegd die adviseert over verduurzaming. ‘Dat is wat we minimaal doen. Voor daadwerkelijk duurzaam, circulair werken is natuurlijk veel meer nodig. Daarvoor is het zaak om duurzaamheid en circulariteit de

hoogste prioriteit te geven naast veiligheid, gevolgd door scope, doelmatigheid, tijd en geld. Verder komt het erop aan bestaande systemen en werkwijzen te wijzigen of los te laten. Wat voor een grote uitvoerende rijksorganisatie best lastig en niet zo snel te realiseren is. Toch doen we al mooie en goede dingen in het klein en in het groot, waarbij we op een andere manier met partners samenwerken en het aankomt op symbiose tussen de partners. Rijkswaterstaat is hierbij minder een opdrachtgever en meer een gelijkwaardige ecosysteempartner.’

Flexibele kribben

Rijkswaterstaat heeft meerdere trajecten om de markt te stimuleren innovaties te realiseren. Wolf is bij tig van zulke projecten en programma’s betrokken, van biobased verkeersborden van bamboe langs een traject van de A1 tot de drie toekomstscenario’s voor het (rijks)wegbeeld. Waar vooral zijn hart ligt is de ontwikkeling van de flexibele krib, een project van het innovatietraject van Self Supporting RiverSystem. ‘In mijn tijd bij PPO Arnhem ben ik besmet geraakt met rivierbeheer. De IJssel is mijn favoriet; daar woon ik vlakbij. Een van de grootste opgaven in het Nederlandse rivierbeheer is bodemerosie. Rivieren hebben een uitschurende werking, de rivierbodem daalt enorm. De kribben versterken die uitschurende werking. Eens per jaar wordt dat deels genivelleerd door te baggeren, maar dat geeft wel CO₂-uitstoot en bovendien kunnen we de bodemdaling niet voldoende tegenhouden. Door de lagere waterstanden daalt de grondwaterstand in de uiterwaarden en het achterliggende land; de bodem verdroogt. Ook is bij lage waterstand minder scheepvaart mogelijk, terwijl het een van de milieuvriendelijkste manieren van vervoeren is!’

Leren bij het presteren

Wat te doen? ‘We hebben om praktisch onderzoek te doen een leerruimte gecreëerd, via een bijlage in het prestatiecontract om samen met een aannemer, kennisinstituut Deltares en Rijkswaterstaat te leren hoe we deze opgave kunnen oplossen. We vonden aannemer BAM/Van den Herik via een aanbesteding bereid en zo kon de leerruimte worden geactiveerd. Ik ben in het leerteam gestapt om de ideeën van de partijen te inventariseren, value cases te bepalen en te gaan implementeren. Een van de ideeën was om kribben flexibel te gaan maken. BAM suggereerde om daarvoor een kleinere variant van de X-blokken, die bij buitenlandse haveningen worden gebruikt, te ontwikke-

‘Met innovatieve
flexibele
kribben willen
we de bodem-
erosie van
rivieren in toom
gaan houden’

Yuri Wolf

Opleiding:

MBCS, Cultuurtechniek, 1990
IAHL/HVHL, Land- en watermanagement, Bestemmen en inrichten groene ruimte, 1995
MSc LWM, post-hbo Land- en watermanagement, 1996

Carrière:

Intrapreneur/expert innovatie & strategische inkoop bij Rijkswaterstaat, sinds 2010
Daarvoor: regio-uitvoerder bij Hacron Groen (nu Axxentgroen) voor bosbouw, sportveldbeheer, machinewerkplaats en loonwerkbedrijf; specialist bij Donkergroen (nu Donker Groep); adviseur beheer bij SmitsRinsma; accountmanager bij Leicon Verkeersgeleiding (bushaltes en rotondes); consulent RAW bij CROW (docent en adviseur); consulent bij InfoGroen (adviseur softwaregebruik); adviseur beheer bij Recreatieschap IJsselmonde (nu Staatsbosbeheer)

len. De verwachting is dat de X-streamblokken door hun waterdoorlatendheid de kribvlammen verminderen. (Kribvlammen zijn extra verdiepingen rondom de kop van de krib, die beïnvloed worden door hoog- en laagwater.) Verder zijn ze relatief makkelijk te plaatsen en te verwijderen en dus aan te passen aan hoog- en laagwater, door ze verschillende vormen aan te laten nemen. Zo is nog meer effect te bereiken. Een prettig ecologisch neveneffect is dat de holle ruimtes een habitat is voor flora en fauna.'

De flexibele kribben worden momenteel in de IJssel bij Kampen in de praktijk uitgetest (zie foto pag. 12). Het project heeft inmiddels een internationaal karakter gekregen. In een Europees subsidietraject met Duitse, Belgische en Nederlandse kennisinstituten en Oostenrijkse collega's gaat het vooral om het bevaarbaar houden van de Europese rivieren.

Circulaire viaducten

Een ander voorbeeld van een opmerkelijk project is het circulaire viaduct uit het transitiepad Kunstwerken. Rijkswaterstaat staat voor de grootste onderhoudsopgave in zijn geschiedenis: veel bruggen en viaducten zijn toe aan vervanging of renovatie, en er is sprake van achterstallig onderhoud. Het is logisch dit alles te combineren met de circulaire opgaven. Zo ligt het voor de hand om vrijkomende betonnen onderdelen van viaducten niet te laten eindigen als afval of als fundering onder een weg, maar opnieuw in te zetten in onder meer viaducten. Een eerste ervaring is in 2017 opgedaan bij Kampen, waar Spanbeton/Van Hattum en Blankevoort een tijdelijk circulair viaduct hebben gebouwd voor werkverkeer. De volgende stap is een circulair viaduct voor normaal gebruik, die langer meekan en aan de zwaarste veiligheidseisen voldoet. 'Om zo'n viaduct te ontwikkelen hebben we een nieuwe uit de VS afkomstige inkoopvorm geïntroduceerd: SBIR (small business innovation research). Het circulaire viaduct is ons eerste SBIR-experiment waarmee we marktpartijen willen uitdagen om innovaties te versnellen. SBIR is nog niet geregeld in de Europese aanbestedingswet. We moeten het helemaal zelf optuigen. Voor mij als inkoper is dat geweldig, het ultieme, om invulling te geven.'

Drie winnaars

Wolf legt uit hoe een SBIR werkt. 'Bij een normale aanbesteding is er altijd maar één winnaar. Helaas, hoor je mij als inkoper zeggen, want daarmee gaan prachtige oplossingen van andere bedrijven verloren. Bij SBIR zijn er drie winnaars om mee verder te gaan. Bij de aanbesteding van het circulaire viaduct kregen we liefst 32 ideeën. We selecteerden tien oplossingen voor een haalbaarheidsstudie. Daaruit heeft een beoordelingscommissie de drie meest belovende oplossingen gekozen. Die worden uitgevoerd in een consortium. In dat consortium stellen wij ons op als partner. Vanuit het ministerie van EZK krijgen we 1,5 miljoen voor elk SBIR-consortium dat we opstarten. Alles wat er meer aan financiering nodig is, zal uit

andere potjes moeten komen. Het verloopt dus heel anders dan bij normale aanbestedingen. Deze manier van aanbesteden betekent voor Rijkswaterstaat ook loslaten, we hebben minder grip op het proces en het eindresultaat.'

Het circulaire viaduct bevindt zich in de prototypefase. 'Er zijn drie oplossingen geformuleerd, twee gaan er over hergebruik van onderdelen. De betonnen liggers zijn het belangrijkste onderdeel; zij moeten de weg veilig overspannen. We bekijken of en in hoeverre dit kan. Het is heel spannend.'

Uiteindelijk is het de bedoeling dat circulaire viaducten in normale aanbestedingen landen en ingekocht worden. 'De koplopers doen nu de investeren, het peloton krijgt de revenuen. Maar de koplopers hebben wel voorkennis van de markt en de ervaring in huis waar zij in samenwerking met het peloton van aannemers hun voordeel uit kunnen halen. Dit soort processen naar andere (circulaire) verdienmodellen zijn ontzettend interessant.'

Studenten voor onderzoek

Bij projecten schakelt Wolf geregeld studenten van Hogeschool Van Hall Larenstein in. Hij vindt het leuk om zo binding met zijn school te houden. Voor binding met oud-studenten laat hij geregeld zijn gezicht zien bij de ALV en activiteiten van VVA Aristaeus. Van 2009 tot en met 2011 was hij zelfs voorzitter van de alumnivereniging.

Onlangs zette Wolf een onderzoeksvraag uit voor studenten voor een meerjarig experiment langs de IJssel. Op de oevers wordt een combinatie toegepast van maaien en begrazing door een schaapskudde. De bedoeling is om de begroeiing op de kribben en stenen oevers laag te houden en tegelijkertijd een goede basis te ontwikkelen voor meer biodiversiteit. Hij verwacht dat door de schapenmest er meer insecten komen en daardoor ook meer vogels. Studenten onderzoeken in veldwerk of deze hypothese klopt.

In zijn vrije tijd als secretaris van een beheerstichting van het terrein van scoutinggroep Jan van Riebeeck heeft Wolf ook contact met Larenstein. De scoutinggroep in Eefde bezit 2 hectare bos en grasland. 'We laten studenten van VVHL Bos- en Natuurbeheer een bosbeheerplan maken voor de lange termijn. En leerlingen van Yuverta mbo Velp (tot voor kort Helicon) hebben onlangs de stippen op de bomen gezet die in verband met de veiligheid op korte termijn moeten worden gekapt. Bij IPC Groene Ruimte kunnen Yuverta-leerlingen tot gecertificeerd boomspecialist (ETW'er) worden opgeleid en als onderdeel van de opleiding ons speelbos gaan uitdunnen en aanplanten. We hebben inmiddels ook ideeën voor een voedselbos. Sterker nog, het idee komt van de studenten.'

TEKST RIA DUBBELDAM, FOTO HANS DIJKSTRA

GEZOCHT: ONLINE COMMUNICATIE-WIZARD MET EEN HART VAN HOUT

Kom jij ons gezellige team versterken en bouwen aan een groenere wereld? Check de QR-code

Hands-on mentaliteit

Sterke kop voor copy

Oog voor design

Hart voor ons bos

Koploper op het gebied van socials

Foto: Martin Sebesta voor de PEFC International Photo Contest 2020

Baggeren voor bouwgrondstoffen, verbetering van waterwegen, terugdringen van waterrisico's en natuurherstel vormen het hart van Koninklijke Smals. Duurzaamheid en milieuvriendelijkheid wegen zwaar. Net als kwaliteitsbewaking en vernieuwingsdrift.

Smals zoekt talent

Ambieer jij een functie bij een internationaal opererend familiebedrijf met een rijke historie, een sterke reputatie en vooruitstrevende ambitie. Korte lijnen, no-nonsens en veel ruimte voor eigen inbreng.

Wil jij jouw ambities realiseren en ons team komen versterken? Neem dan contact op met Juleke van Geel, HR Business Partner, jvg@smals.com

Koninklijke Smals NV / Cuijk (NB) +31 485 335170 [smals.com](https://www.smals.com)

Het is lastig om nieuwe medewerkers te vinden

De economie draait op volle toeren. Nog maar circa 3 procent van de beroepsbevolking is werkeloos. Allerlei sectoren zitten te springen om medewerkers. Bekend zijn de voorbeelden in onder meer horeca, zorg, onderwijs en techniek. Van alles wordt uit de kast getrokken om mensen te interesseren. Zelfs reclamevliegtuigjes vliegen rond met boodschappen als: kom bij ons werken. Hoe is het bij jouw bedrijf of organisatie gesteld en in het algemeen in jouw sector gesteld? Zijn vacatures lastig te vervullen of valt het in jouw beroepssector mee? Wat doen jullie zoal om nieuwe collega's aan te trekken? Is er meer sturing nodig in de opleiding van jongeren voor beroepen waar behoefte aan is?

SAMENSTELLING EDWIN VRIEZEN EN RIA DUBBELDAM

Yvonne Reinders
• Bedrijfskunde en Agribusiness, 2008
• Vendor Quality Manager bij Koninklijke Euroma BV

‘Ook in de voedingsmiddelen-industrie en -kwaliteit in het bijzonder is het knap lastig om openstaande vacatures in te vullen. Al jaren is er een groot tekort aan kwaliteitsdienstmedewerkers en -managers, wat zich uit in een grote hoeveelheid recruiters die uit dezelfde vijver mensen probeert aan te trekken. De eisen in het kwaliteitsvak worden steeds strenger, breder en diepgaander. Van kwaliteitsdiensten wordt verwacht dat ze een steeds vernuftiger voedsel fraudesysteem opzetten, de conserveermiddelen en zoutgehaltes in producten verlagen en wetgeving op de voet volgen. Zo zijn er vele voorbeelden. Veelal zie je ook in kwaliteitsvacatures dat de sollicitant naast kwaliteit ook safety, health en environment in het pakket krijgen. De kwaliteitsmanager moet een duizendpoot zijn van jewelste. Ik zou het een mooie ontwikkeling vinden dat studenten kwaliteitszorg de ontwikkelingen in de voedingsmiddelenindustrie nauw volgen om daarmee voorbereid te zijn op het werkveld. Hoe leuk is het om al in je studententijd te oefenen met interne audits, validaties en verificaties, en te bedenken hoe een nieuwe normeis kan worden ingericht etc etc?’

Ook in het onderzoek en de realisatie van projecten in en rond de waterbodem zijn we altijd op zoek naar goede collega's. Jaarrond hebben we gemiddeld drie tot vijf vacatures open staan, van veldmedewerker tot universitair geschoolde functies. Toch lukt het ons om door te groeien met nieuwe mensen. Voorheen waren we meer afhankelijk van ons netwerk en detacheringsbureaus. Dat dat nu minder is komt doordat we meer aandacht geven aan onze naamsbekendheid, de vacatures en opleidingsmogelijkheden. Dit doen we door:

- Actueel houden van onze website met nieuws, aansprekende projecten en bedrijfsfilmpjes over ons werk,
 - Het plaatsen van vacatures op websites, sociale media en andere vacaturekanalen,
 - Ons laten zien op carrièredagen voor studenten,
 - In- en extern organiseren van opleidingsdagen,
 - Bestickering met vacatures op onze tien veldwerkbussen.
- In de sollicitatieprocedure is het goed om aan te geven wat voor type bedrijf we zijn. Dat Tijhuis ingenieurs een middelgroot bedrijf is met daarin korte communicatielijnen, veel eigen verantwoordelijkheid en uitdaging in de functies spreekt nieuwe mensen aan.’

Cor Beunder
• HBCS Cultuurtechniek, 1984
• Projectleider bij Tijhuis Ingenieurs BV

Gert Jan Versteeg
• Land- en Watermanagement, 1990
• Rentmeester NVR, makelaar, taxateur bij De Lorijn raadgevers o.g.

‘Wij adviseren als rentmeesterskantoor veel verschillende partijen over vastgoed, grondzaken en gebiedsontwikkeling; er is binnen de zakelijke dienstverlening altijd veel werk. Nu ligt er zoveel dat we moeten zoeken naar een goede onderlinge werkverdeling. Ook zoeken wij nieuwe collega's om te taxeren, juridisch te adviseren of bij transacties te bemiddelen. Het is heel moeilijk om ervaren mensen te vinden. We benaderen mogelijke kandidaten nu veelal rechtstreeks voor een gesprek en leiden jongere mensen intern op. We bieden opleidingskansen en laten ze zo veel mogelijk, onder begeleiding, zelfstandig werken. Het aanbod kandidaten van de VHL-opleiding Bos- en Natuurbeheer/rentmeester is beperkt. Veel studenten willen werken in natuur en landschap. Terwijl het meeste werk ligt op het vlak van functiewijzigingen voor wonen, (water)wegen en spoorlijnen. Steeds vaker komen medewerkers uit de wat meer zakelijke of juridische opleidingen, zoals vastgoed en makelaardij. De toevoeging van meer juridische en zakelijke vakken aan de VHL-opleiding is daarom wenselijk. Het maakt afgestudeerden breder inzetbaar. Kom een keer naar ons nieuwe kantoor, dan vertellen we je meer over ons mooie vak.’

‘Het lukt ons hoogheemraadschap redelijk om de vacatures te vervullen. Juniorfuncties wel iets beter dan seniorfuncties. Er is veel vraag naar ervaren arbeidskrachten. Dit is duidelijk anders dan een aantal jaren geleden toen er werd gesproken over vermindering van het aantal werknemers. Mijn afdeling Waterbeheer heeft nooit eerder zoveel medewerkers gehad als nu. Dat komt door de professionalisering van onze organisatie, de grote projecten die momenteel lopen, de toename in samenwerking met gebiedspartners en de ‘omgevingssensitiviteit’ die voor veel van onze maatregelen nodig is. Hiervoor worden veel arbeidskrachten van buiten ingehuurd, maar het heeft ook effect op het aantal collega's binnen de lijnorganisatie. Mijn team heeft veel behoefte aan medewerkers die niet alleen vakspecifieke kennis hebben, maar ook de principes van assetmanagement voor de openbare ruimte en infrastructuur beheersen. Mijn indruk is dat dit ook voor andere overheden en waterschappen opgaat. Ik ben van mening dat de opleiding hier meer op kan sturen, voor een nog betere match tussen opleiding en praktijk.’

Bob Laporte
• Bos- en Natuurbeheer, 1993
• Beheerder Assetteam Watergangen bij Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Marije Slikhuis
• Bos- en Natuurbeheer, 2001
• Coördinator bij Vereniging Streekbeheer Rijnstromen en Collectief Rivierenland, www.collectiefrivierenland.nl

‘De aandacht voor versterking van de biodiversiteit in het agrarisch gebied groeit, en daarmee ook het werk van de veertig agrarische collectieven en de landelijke koepel Boeren-Natuur. Met ruim 11.000 grondeigenaren maken we afspraken over te nemen maatregelen en ook worden we steeds vaker benaderd voor projecten op het snijvlak van landbouw, biodiversiteit, water, bodem en landschap. Er is dus behoefte aan nieuwe collega's, maar op het snijvlak van landbouw, natuur en landschapsbeheer is het niet altijd eenvoudig om de goede mensen te vinden. Groene opleidingen spitsen zich vaak toe op de agrarische sector óf op bos- en natuurbeheer. Juist die combinatie mist vaak, al zien we een voorzichtige verschuiving. Bij de collectieven en Boeren-Natuur staan diverse vacatures open. Zo hebben mijn collega's van VALA (Achterhoek) een vacature voor een projectmedewerker. De collectieven zijn zo verschillend, dat het voor de buitenwereld niet altijd duidelijk is waar ze voor staan en wat ze doen. Meer bekendheid van ons werk bij de groene opleidingen zal zeker helpen bij het vervullen van vacatures. BoerenNatuur en de collectieven werken graag mee!’

‘We hebben op zich een goede bezetting, maar als je op zoek bent naar een medewerker, valt het inderdaad ook in onze branche niet mee. Als kandidaten zich aandienen zullen we geen nee zeggen. Wij werken veelal met enkele leerlingen via TRI (trigroei-ingroen.nl). We hebben nauwe contacten met hen, en door onze langdurige samenwerking wellicht een streepje voor als het gaat om ‘goede kandidaten’. Als we een nieuwe leerling zoeken, leggen we die vraag altijd daar neer. We merken door de jaren heen dat we de leerlingen na het behalen van hun diploma altijd weten te binden aan ons bedrijf. Ik heb momenteel zes medewerkers buiten lopen, allemaal met MBO3 of -4 op zak en allemaal als leerling bij ons begonnen (enkel al elf à twaalf jaar geleden). Daarnaast hebben we ook nauw contact met het Wellantcollege in Rijswijk; soms geef ik er gastles of neem er examens af. Ook daar is de instroom wisselend. Vanwege onze huidige bezetting en niet de intentie hebbende veel groter te worden, doen we verder weinig aan het zoeken naar nieuwe medewerkers.’

Ed van der Haar
• Eigenaar Van der Haar Hoveniers
• Tuin- en Landschapsinrichting - deeltijd, 2016

ECOSTAD

De klimaatbestendige stad van de toekomst

Tijd voor de volgende stap in je carrière?
www.werkenbijvandertol.nl

BOOT INGENIEURS MET EEN VERHAAL

Samen werken aan een toekomstbestendige leefomgeving.

Dat doet Arjan als Senior Adviseur Klimaat-adaptatie & Stedelijk Water.

Meedoen? Kijk voor onze vacatures op www.werkenbijboot.nl.

Vak/docent?

bezoek
onze open
dagen

Wil je leraar/docent worden in jouw vak?
Met onze opleiding op maat sta je al na 1 - 1,5 jaar voor de klas.
En na de educatieve minor al na een half jaar.

aereshogeschool.nl/docent-groen

Open dag in Velp

28 januari 18:00 - 21:00 uur
29 januari 10:00 - 14:00 uur

mbo-opleidingen

- Bos- en natuurbeheer
- Watermanagement
- Eco en wildlife
- Boomverzorging

→ en nog veel meer!

Meld je aan op yuverta.nl

Yuverta is de nieuwe naam van Helicon, CITAVERDE en Wellantcollege.

Yuverta
mbo

Interview met Evelien van Everdingen, directeur van Prolander

Recent organiseerde je een talkshow als onderdeel van het eerste Prolander-lustrum met als titel Liefde voor het Landschap. Waar baseren jullie die titel op?

Liefde voor het landschap; dat is waarom ik bij Prolander werk. Het landschap mooier en duurzamer maken, voor nu en later. Het is onze missie, en dan niet als een tekstje ergens in het bedrijfsplan, maar echt als primaire opgave. Het is precies wat we doen. Hiermee raken we diezelfde liefde voor de gebieden bij de mensen die er wonen en werken, en bij onze samenwerkingspartners zoals de natuurbescherming.

Is Prolander een goed bewaard geheim?

We werken in en voor de provincies Drenthe en Groningen, dus daar kun je onze liefde voor het landschap daadwerkelijk zien. Als jonge organisatie zijn we echter nog niet bij iedereen bekend. Wat helpt is dat ons werk soms breder aandacht krijgt: ik ben trots op het artikel in *National Geographic* over wat wij samen met boeren, bewoners, Staatsbos-beheer, gemeente en waterschap bij de Ruiten Aa hebben gerealiseerd. Door herinrichting van het beekdal meandert de beek weer en is het gebied ook natter, kleurrijker en gevarieerder gemaakt.

Wat doet Prolander nog meer?

We hebben een brede scope: gebieds-ontwikkeling in opdracht van Drenthe en Groningen. Momenteel werken we samen met bewoners, gebruikers en onze gebiedspartners vooral aan het Natuur-Netwerk Nederland (NNN). Sleutelwoorden hierbij zijn integraliteit en participatie. Samen maken we het beste plan ofwel een plan dat uitvoerbaar en betaalbaar is en draagvlak heeft. Na uitvoering ligt er een resultaat dat zeer wordt gewaardeerd.

Hoe pakt Prolander dat dan aan?

We kennen het gebied, de boeren en de organisaties en zoeken de bewoners op. We doen onderzoek naar bodem, water en natuur; we komen met kaarten en 'graven' de (historische) verhalen uit de streek op. Voor goede gesprekken nodigen we de mensen uit voor informatieavonden en excursies. Om echt samen een plan te maken organiseren we schets-sessies. Want met beelden kun je vaak zo veel krachtiger dan met woorden uitleggen wat je bedoelt en de ander begrijpen. Zo werkt participatie en ontwerpen we samen het nieuwe landschap.

We zijn ook aan de keukentafel te vinden. Wil een boer zelf de natuur realiseren, andere grond of zijn bedrijf verplaatsen? Wij ondersteunen hem daarbij. We kijken vanuit vertrouwen met de boer mee en zoeken perspectief voor zijn bedrijf.

Wat vraagt dit van de mensen in jouw organisatie?

We hebben een oude ziel. We komen voort uit de Dienst Landelijk Gebied (DLG). De DLG-vaardigheden hebben

we aan boord, inclusief de kennis van de gebieden, de werkprocessen en van elkaar. Denk aan het succes van de herinrichting Bargerveen-Schoonebeek volgens de WILG-systematiek om het hoogveen van het Bargerveen veilig te stellen. Intussen ontwikkelen we ons verder. Denk aan digitale schetssessies. Oude ziel, jonge club: het is een gouden combi, met veel ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en groei. En: onze participatie buiten betekent ook participatie binnen. Organisatieontwikkeling doen we bij Prolander mét elkaar, bijvoorbeeld met een kampvuorgesprek.

En de toekomst?

Tijdens de talkshow gaven onze opdrachtgevers en eigenaren aan dat er een prima perspectief is voor ons. Dat zit in ons NNN-werk, maar zeker ook in de diverse transities die eraan komen: het landelijk gebied is nooit 'af'. Ik zie de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Voel je ook liefde voor het landschap en zoek je een stage of een baan? Prolander heeft veel vacatures en mogelijkheden. Graag tot ziens!

BBL4 Bodem en milieu: de start van een mooie carrière

Yuverta mbo Velp en het bedrijfsleven presenteren een nieuwe opleiding: Bodem en milieu. Deze beroepsbegeleidende leergang, niveau 4, leidt je op tot veldtechnicus Bodem en milieu. Kom naar de open dagen op vrijdag 28 en zaterdag 29 januari om een indruk te krijgen. Ontmoet het bedrijfsleven en spreek de docenten.

Grondboringen, peilbuizen plaatsen, bodem- en grondwatermonsters nemen, opgeboorde bodems beschrijven, asbestverontreinigingen onderzoeken en saneren. Ziehier enkele voorbeelden van werkzaamheden die een veldtechnicus bodem en milieu zoal uitvoert. Mooi werk en er zijn ook nog eens voldoende banen. 'Ons vak staat bij veel werkzoekenden en schoolverlaters onvoldoende op het netvlies', zegt directeur Guido Hartkamp van VWB Bodem BV, 'terwijl het zo'n prachtig vakgebied is. We zijn naarstig op zoek naar nieuwe medewerkers.'

In de hele branche speelt het tekort aan medewerkers voor praktisch bodem- en milieuonderzoek. En dus klopten de twee brancheverenigingen VKB en VVMA aan bij Yuverta mbo Velp (tot voor kort Helicon mbo Velp) om samen speciaal voor het vak een opleiding op te zetten. Hartkamp is namens de branchevereniging VKB mede-initiatiefnemer. 'De bedrijven gaan fanatiek op zoek naar nieuwe medewerkers en dragen hen aan bij Yuverta voor een goede vakopleiding. Allerlei mensen zijn geschikt: naast schoolverlaters die het liefste de handen uit de mouwen steken, ook mensen die zich willen omscholen of tijdens de coronapandemie hun baan zijn kwijtgeraakt. De opleiding is ideaal voor iedereen die het liefst in de praktijk leert en op school de basisvaardigheden en de theorie wil opdoen.'

De BBL4-opleiding krijgt invulling door een intensief samenspel tussen bedrijfsleven en opleiding. Hartkamp: 'We vormen een sterk team. We maken een opleiding die perfect aansluit bij de beroepspraktijk. In het eerste jaar halen de studenten hun certificaat voor milieuhygiënisch veldmedewerker. In jaar twee en drie leren ze de details over de diverse vakgebieden.' Joost Koks, kerndocent team Water en milieu bij Yuverta vult aan: 'We bieden studenten een mooie wisselwerking tussen school en bedrijf. Je werkt minimaal drie dagen bij een bedrijf en volgt één dag onderwijs. Een kwart van het schoolwerk doe je bij je bedrijf als werkplekopdracht. Op school krijg je dus basiskennis over bijvoorbeeld het plaatsen van een peilbuis en oefen je daarmee, en vervolgens voer je in het bedrijf de werkplekopdracht uit.'

Het veldkundig onderzoek past goed bij mensen die graag buiten zijn. Koks: 'Je komt in het hele land, het is niet altijd een 9-tot-5-baan. Ook het contact met kantoor is belangrijk. Je leert in de opleiding dus breder kijken dan de pure monsternamen. Je denkt mee over de planning, over hoe een meting het beste is uit te voeren, et cetera. Wat ook belangrijk is, is dat je goed kunt omgaan met opdrachtgevers en het publiek. In de opleiding geven we aandacht aan houding, gedrag en communicatie. Doe je in een wit pak asbestonder-

zoek, dan moet je zowel mensen op afstand houden als ook kunnen uitleggen waarmee je bezig bent.'

Yuverta heeft vrijwel alle expertise voor de opleiding in huis. Waar nodig vult het bedrijfsleven kennis aan. Studenten bezoeken projecten op locatie en het bedrijfsleven verzorgt gastlessen. Hartkamp: 'Dat maakt de opleiding erg leuk en interessant. Ook voor de bedrijven. Wij kunnen zo mensen enthousiasmeren.' Hij en docent Koks hopen september te kunnen starten met een volwaardige klas van minimaal vijftien studenten.

TEKST RIA DUBBELDAM, FOTO'S YUVERTA

*Open dag BBL4 Bodem en Milieu
Vrijdag 28 januari (18:00-21:00 uur) of
zaterdag 29 januari (10:00-14:00 uur)
www.yuverta.nl/mbo/opleidingen/
bodem-en-milieu,
@Yuverta.MBO.Velp
yuverta.mbo.velp*

Yuverta

CARRIÈRE

Marina Bouman wilde na haar opleiding Laboratoriumtechniek ooit celstructuren van planten onderzoeken; moleculaire biologie was haar passie. Het liep wat anders. Na een aantal omzwervingen kwam deze bèta terecht bij het Ministerie van Defensie waar ze het voedselveiligheidssysteem bewaakt.

'Voedselveiligheid is bij Defensie belangrijker dan je denkt'

Heb je na je diplomering ooit nog gewerkt met planten?

'Nee, nooit meer. Mijn eerste werkgever was een analysebureau voor grond- en watermonsters waar ik al een bijbaantje had. Omdat mijn opleiding weinig chemievakken kende, wilde ik mijn kennis daarover verbreden en die kans boden zij. Het repetitieve werk en de ploegendiensten braken me echter op, dus na een jaar zocht ik wat anders. Ik kwam terecht bij de faculteit Diergeneeskunde aan de Universiteit van Utrecht op een project over paratuberculose. Hier kon ik het hele onderzoekstraject volgen en dat maakte het een stuk interessanter.'

Maar je deed nog steeds niets met voeding.

'Klopt. Daar belandde ik toevallig in. Na mijn verhuizing voor de liefde van Veenendaal naar Hengelo (Ov.) in 2013 werd de reistijd te lang. Plantentechnologische bedrijven zitten veel in West-Nederland, terwijl je in het oosten meer bedrijven rondom voeding vindt. Die verdeling is grappig om te zien, maar betekende voor mij wel het einde van mijn plantenambitie. Na een jaar bij Grolsch en FrieslandCampina zat ik aan het plafond qua laboratoriumwerk en zocht een nieuwe uitdaging.'

Een bachelor Kwaliteitsmanagement?

'Inderdaad. Na de diplomering solliciteerde ik eerst op een assisterende functie binnen het QA-management, omdat ik mezelf zonder ervaring nog geen volwaardige kwaliteitsmanager vond. Zo kwam ik terecht in de diervoeding. De samenwerking tussen de QA-manager en mij verliep heel goed, en nadat zij

overstapte naar een andere werkgever gaf ze me een tip toen dat bedrijf een vacature had. Zij wist immers al wat ik kon. Toen werkten we opnieuw samen.'

Inmiddels ben je voedselveiligheidsadviseur bij Defensie. Wat heb je daar te zoeken?

'De reden om van werkgever te veranderen had te maken met een Duitse overname. Ik hield van mijn werk, maar de omgeving paste gewoon niet meer. Tegenwoordig assisteer ik de militairen bij complexe vragen omtrent voedselveiligheid, want het maakt nogal verschil of je moet opereren op de Noordpool of in de jungle van Belize. Ik doe dat vanuit het CEAG, een onderdeel van DOSCO. Deze organisatie ondersteunt de Nederlandse krijgsmachtzaken zodat die hun operationele taken, zoals missies, optimaal kunnen uitvoeren. Eén van onze taken is momenteel het opzetten van een Food Safety Management Systeem conform ISO-eisen voor de hele krijgsmacht. We zijn aangesloten bij de Hygiëncode voor Zorginstellingen en Defensie. Nu is Defensie niet primair een zorginstelling, maar we kunnen daar wel veel uithalen voor onze eigen organisatie, omdat we met ontzettend veel dingen rekening moeten houden. Een andere taak is tweedelijnsadvisering van voedselveiligheidsmedewerkers in het veld. Ik bezoek daarvoor trainingslocaties wereldwijd. Dat werk is enorm dynamisch en belangrijker dan je denkt.'

Hoezo?

'Militairen kunnen tijdens hun werk veel stress ervaren en willen niet hoeven nadenken over de kwaliteit van hun voedsel. Eén van de doelstellingen van

Naam: Marina Bouman
Opleiding: Hogeschool Van Hall Larenstein, Laboratoriumtechniek afstudeerrichting Plantenbiotechnologie, 2008; Leidse Onderwijsinstelling, Quality Management, 2015
Functie: Adviseur Voedselhygiëne en -veiligheid bij het Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheid (CEAG)

de organisatie is vers koken. Dat is heel breed, want ook direct ingevroren producten kunnen vers worden genoemd. Toch kunnen daar risico's aan zitten, zeker als je onder moeilijke omstandigheden je werk moet doen. Er zijn rantsoenen, pakketjes met gesteriliseerd, voorgegaard en vacuümverpakt voedsel, maar dat is een noodoplossing en dat werkt alleen als je goedgekeurd water hebt. Bovendien wil je manschappen daar niet wekenlang op zetten; dat ondermijnt hun moreel. Militairen vertellen me vaak dat ze nog nooit ziek zijn geworden van voedsel, maar als dat wel gebeurt betreft het vaak niet één persoon, maar een hele eenheid. Als je vervolgens die complete eenheid terug moet halen vanwege de voeding zitten daar veel risico's en kosten aan vast. Dat wil je te allen tijde voorkomen.'

TEKST EDWIN VRIEZEN, FOTO DENNIS PROFIJT

Over de foto: Marina Bouman in het rondreizende Het Smakenrad | Verdraaid Lekker!: genieten van een maaltijd met panoramisch uitzicht op 50 meter hoogte.

Wekeromse Zand: vroeger voor de boeren, nu voor de natuur

Op 8 oktober bezocht VVA Aristaeus het Wekeromse Zand, een ruim 500 hectare groot natuurgebied van Geldersch Landschap & Kasteelen. De bewoningsgeschiedenis voert er terug tot de ijzertijd. Tegenwoordig is het een natuurgebied met bos, hei en in het kerngebied ruim 100 hectare stuifzand. Actief stuivend zand komt in Noordwest-Europa buiten Nederland bijna niet meer voor. Dit maakt het Wekeromse Zand aardkundig, ecologisch en cultuurhistorisch zeer waardevol.

Beheerder René Visser en boswachter Roy Mes van Geldersch Landschap & Kasteelen (GLK) leiden ons rond door het Veluwe natuurgebied. Leuk, want beiden hebben op Larenstein gestudeerd. Visser is alumnus van Hogeschool Van Hall Larenstein en Mes van Yuverta (destijds MBCS). We beginnen met een flinke klim en lopen over een wal. Onze eerste gedachte gaat uit naar een stuwwal die tijdens de voorlaatste ijstijd is ontstaan door opstuwend landijs. Mis dus! Het verhaal is als volgt. Vanaf de middeleeuwen lieten boeren in de omgeving hun schaapskudden op de heide grazen. Ook staken ze heideplaggen als bodembedekking voor de schaapskooien, waar de dieren 's nachts op poepten. De plaggen vermengd met mest gebruikten de boeren voor bemesting van hun akkers. Een slim landbouwsysteem, maar ze gaven de heide onvoldoende gelegenheid om te herstellen, waardoor de grond ging stuiven. Het dorp Wekerom kreeg dermate overlast van het stuifzand dat

stuifzand probeert GLK te behouden. Dit is een proces van voortdurend terugzetten in successie. Dit gebeurt deels machinaal. Daarnaast is ook een deel bos gekapt om de wind beter zijn werk te kunnen laten doen. Op de kapvlakte is spontaan weer heide gaan groeien.

Vennetjes

We passeren twee meertjes. Je zou denken dat hier het zand is weggestoven tot op grondwaterniveau. Weer mis! Ook de meertjes zijn door menselijk handelen ontstaan. In de Tweede Wereldoorlog hebben ontsnapte Britse Airborne-militairen de meertjes gebruikt voor drinkwater tijdens hun ontsnapingspogingen tijdens operatie Pegasus 1 en 2. De eerste operatie was succesvol, tijdens de tweede operatie zijn er helaas veel militairen gesneuveld. Op de plaats waar ze hebben gebivakkeerd zien we nu een kudde moeflons lopen. Maar omdat de wolf ook al is waargenomen, is het de vraag of de kudde – een makkelijke prooi voor wolven – in stand is te houden. Misschien verdwijnen ze uiteindelijk wel allemaal in de maag van de wolf....

Verderop komen we zeven heidekoeien tegen, kleine koeien die goed aangepast zijn aan het leven op arme heidegronden. Waarschijnlijk liepen dit soort koeien vroeger veel rond bij boeren op de Veluwe. Gelukkig kon GLK de laatste dieren die nog in Denemarken voorkwamen kopen. Er zijn inmiddels weer meerdere kuddes verspreid over Nederland.

IJzertijdboerderij

Terug bij de parkeerplaats maken we voordat we aan de koffie met gebak gaan een tussenstop bij de ijzertijdboerderij, waar zichtbaar is gemaakt hoe een boerderij in de ijzertijd eruit zag. Naast de boerderij staat een spieker, een voorraadschuur op palen om het geogoste graan droog en beschermd

tegen ongedierte te bewaren. Ook is er een aantal, met wallen omringde prehistorische raatakkers nagebootst: het Celtic field.

TEKST SUZAN WOLTERS, FOTO'S FRANK HEIJNENS, PAULIEN VAN DEN AKKER EN LEONIE HEUTINCK

Coehoornsingel 6

IJsselkade 9a

MOVERS

SmitsRinsma

Wij zijn verhuisd!

Coehoornsingel 6
7201 AB Zutphen

Tel.: 0575-585220
info@smitsrinsma.nl

Ben jij binnenkort mijn nieuwe collega?

→ www.tijhuisingenieurs.nl/werkenbij

Tijhuis Ingenieurs_ Advies in en om het water

Aveco de Bondt

GEBRUIK WEER OF ANDERS: VAN STOEPTEGEL NAAR GEVEL.

Samen op weg naar een schone wereld in 2050! ReintenInfra heeft 2050 als stip op de horizon gesteld. Wij moeten zorgvuldig en bewust beheren waar volgende generaties de vruchten van gaan plukken, net als een rentmeester dat vroeger deed. Ons programma noemen we daarom Rentmeester2050.

Bewustwording is bij ons niet alleen een kreet, dus wij doen! Ons nieuwe iconische hoofdkantoor in Borne is daar een prachtig voorbeeld van. Meer dan 80% van de materialen zijn hergebruikt. Zo ook de stoeptegels op de foto. Oude stoeptegels van schoolpleinen in de gemeente Borne hebben een nieuwe plek bij ons aan de gevel gekregen.

Biodiversiteit hoort ook binnen het duurzame gedachtengoed. De natuur een handje helpen noemen we dat. Samen met onze groene kennisdragers. Kijk op de website rentmeester2050.nl en lees hoe we dit doen.

Wil jij werken in een omgeving waar je ook een bijdrage levert aan een schone wereld in 2050? Kijk op reinteninfrac.nl voor een overzicht van onze bedrijven. Of neem direct contact op met Willemijn Bader (06 48422038), zij vertelt je alles over onze mogelijkheden.

RENTMEESTER2050.nl
by ReintenInfra.nl

Samen omarmen we deze
Sustainable Development Goals.